

С. В. Вишновецька, Ю .В. Корнєєв

МІЖНАРОДНЕ ПРИВАТНЕ ПРАВО

НАВЧАЛЬНИЙ ПОСІБНИК

Видавництво
«Центр учбової літератури»
Київ – 2019

УДК 341.9(075.8)
В 55

Вишновецька С. В., Корнєєв Ю. В.
В 55 Трудове право України: Навч. посіб. / С. В. Вишновецька, Ю. В. Корнєєв. –
К. : Центр учбової літератури, 2019. – 164 с.

ISBN 978-617-673-825-1

Навчальний посібник розрахований на студентів, слухачів, аспірантів вищих навчальних закладів. Структура навчального посібника побудована на найбільш оптимальному та легкому поданні матеріалу студентам – у запитаннях і відповідях. Даний посібник стане у пригоді всім, хто бажає озброїти себе системою знань з курсу міжнародного приватного права, які стануть у пригоді в практичній діяльності кожного юриста.

УДК 341.9(075.8)

ISBN 978-617-673-825-1

© Вишновецька, С. В., Корнєєв Ю. В., 2019
© «Видавництво «Центр учбової літератури», 2019

ЗМІСТ

ВСТУП	7
Модуль № 1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ МІЖНАРОДНОГО ПРИВАТНОГО ПРАВА	8
Лекція на тему № 1.1. Поняття, предмет, методи і система міжнародного приватного права	8
1. Поняття та предмет міжнародного приватного права.	8
2. Система міжнародного приватного права.	10
3. Методи регулювання відносин в міжнародному приватному праві	12
Лекція на тему № 1.2. Джерела міжнародного приватного права	15
1. Поняття та загальна характеристика джерел міжнародного приватного права.	15
2. Внутрішнє законодавство як джерело міжнародного приватного права.	16
3. Міжнародні договори та міжнародні звичаї як джерела міжнародного приватного права.	18
4. Судова та арбітражна практика. Доктрина.	21
Лекція на тему № 1.3. Поняття, структура та види колізійних норм	23
1. Поняття та структура колізійних норм	23
2. Види колізійних норм.	24
3. Типи колізійних прив'язок	25
Лекція за темою № 1.4. Загальні поняття міжнародного приватного права.	30
1. Тлумачення правової норми	30
2. Застереження про публічний порядок, як один із етапів застосування дії іноземного права в Україні	32
3. Зворотнє відсилання та відсилання до закону третьої держави	34
4. Обхід закону та взаємність у міжнародному приватному праві	35

Лекція на тему № 1.5. Суб'єкти міжнародного приватного права	38
1. Загальна характеристика суб'єктів міжнародного приватного права.	38
2. Правовий статус фізичних осіб, як суб'єктів міжнародного приватного права.	39
3. Громадянство та правосуб'єктність фізичних осіб, як суб'єктів міжнародного приватного права.	40
4. Юридичні особи, як суб'єкти міжнародного приватного права.	45
5. Іноземні юридичні особи в Україні та їх діяльність. Українські юридичні особи за кордоном.	46
6. Держава, як суб'єкт міжнародного приватного права.	53

Модуль № 2. ОСОБЛИВА ЧАСТИНА МІЖНАРОДНОГО ПРИВАТНОГО ПРАВА 58

Лекція на тему № 2.1. Колізійні питання речових прав та права інтелектуальної власності	58
1. Правове регулювання інституту права власності в законодавстві України та інших країн.	58
2. Колізійні норми міжнародного речового права	61
3. Характеристика об'єктів права інтелектуальної власності	64
4. Колізійні норми права інтелектуальної власності	66

Лекція на тему № 2.2. Договірні зобов'язання в міжнародному приватному праві, договір міжнародної купівлі-продажу товарів	69
1. Колізійні питання міжнародних договірних зобов'язань	69
2. Загальні положення зовнішньоекономічних договорів (контрактів).	72
3. Вимоги щодо укладення зовнішньоекономічного договору (контракту)	75
4. Міжнародна купівля-продаж як основний вид зовнішньоекономічних договорів. Колізійні питання у сфері міжнародної купівлі-продажу	76
5. Укладання договору міжнародної купівлі-продажу товарів. Права та обов'язки продавця та покупця.	79
6. Застосування правил «ІНКОТЕРМС» щодо регулювання договорів купівлі-продажу.	82

Лекція на тему № 2.3. Транспортні зобов'язання в міжнародному праві	85
1. Загальна характеристика міжнародного транспортного права та міжнародних перевезень	85
2. Міжнародні перевезення морським транспортом та внутрішніми водними шляхами	88
3. Особливості міжнародних перевезень залізничним та автомобільним транспортом	91
4. Характеристика міжнародних повітряних перевезень	94
Лекція на тему № 2.4. Деліктні зобов'язання в міжнародному праві.	96
1. Загальні положення про деліктні зобов'язання в національних правових системах.	96
2. Характеристика окремих деліктних зобов'язань в національних правових системах.	99
3. Характеристика статуту деліктного зобов'язання в міжнародному приватному праві.	101
4. Делікті зобов'язання з іноземним елементом у законодавстві України	104
Лекція на тему № 2.5. Спадкові відносини в міжнародному приватному праві.	107
1. Специфіка спадкових правовідносин міжнародного характеру. Колізійні норми у галузі спадкування	107
2. Характеристика міжнародного законодавства з питань спадкування.	111
3. Спадкові права громадян України за кордоном та іноземців в Україні.	113
Лекція за темою № 2.6. Шлюбно-сімейні відносини в міжнародному праві	116
1. Шлюбно-сімейні відносини в міжнародному приватному праві: загальна характеристика	116
2. Особливості укладення та припинення шлюбу в міжнародному приватному праві.	117
3. Права та обов'язки подружжя. Правовідносини між батьками і дітьми.	122
Лекція за темою № 2.7. Трудові відносини в міжнародному приватному праві.	127
1. Характеристика трудових правовідносин з «іноземним елементом»	127

2. Міжнародна праця, як об'єкт правового регулювання	128
3. Колізійні прив'язки, які застосовуються до трудових відносин з «іноземним елементом»	129
4. Правове регулювання праці іноземців в Україні та громадян України за кордоном.	131
Лекція за темою № 2.8. Міжнародний цивільний процес	137
1. Загальна характеристика міжнародного цивільного процесу	137
2. Міжнародні договори з питань цивільного процесу.	139
3. Правові засади участі іноземних осіб у міжнародному цивільному процесі	140
4. Міжнародна підсудність цивільних справ	142
5. Виконання судових доручень у міжнародному цивільному процесі.	146
6. Визнання та виконання рішень іноземних судів в Україні	148
Лекція за темою № 2.9. Міжнародний комерційний арбітраж	152
1. Поняття та джерела правового регулювання міжнародного комерційного арбітражу.	152
2. Компетенція міжнародного комерційного арбітражу. Арбітражна угода	155
3. Процедура розгляду справ у міжнародному комерційному арбітражі	157
4. Оспорювання, визнання та виконання іноземних арбітражних рішень	159
Список літератури	163

Підготовка фахівця-юриста неможлива без оволодіння ним сукупності знань та вмій, що формують юридичний профіль фахівця у галузі правового регулювання приватних відносин, ускладнених іноземним елементом, тобто відносин, які виходять за рамки юрисдикції однієї держави. За умови постійного оновлення законодавства України місце навчальної дисципліни в системі професійної підготовки фахівця полягає не лише у вивченні загальноновизнаних теоретичних конструкцій і основних положень чинних нормативно-правових актів, а і у здійсненні наукового аналізу законодавства та практики його застосування.

Мета викладання – оволодіння студентами сукупністю знань у галузі правового регулювання приватних відносин, ускладнених іноземним елементом, тобто відносин, які виходять за рамки юрисдикції однієї держави, формування у них юридичного мислення на основі здобутих правових знань, підготовка кваліфікованих фахівців.

Основними завданнями вивчення навчальної дисципліни є підготовка висококваліфікованих спеціалістів, здатних застосовувати норми міжнародного приватного права до конкретних правових ситуацій, аналізувати і оцінювати юридичні факти, правову інформацію, застосовувати здобуті знання при правозастосуванні та правотворчості, удосконаленні правового регулювання приватноправових відносин, ускладнених іноземним елементом.

У процесі навчання студенти отримують необхідні знання під час лекційних та семінарських занять. Для успішного засвоєння навчального матеріалу дисципліни необхідною складовою є самостійна робота студентів з літературою і нормативно-правовою базою.

Конспект рекомендований студентам юридичного напрямку підготовки.